

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi pri reviziji računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2021

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi pri reviziji računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2021

Številka: 323-1/2022/39

Ljubljana, 2. oktobra 2023

1. Uvod

V revizijskem poročilu o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2021¹, št. 323-1/2022/33 z dne 13. 6. 2023 je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: zavod) izreklo pozitivno mnenje o računovodskih izkazih za leto 2021 in mnenje s pridržkom o pravilnosti poslovanja v letu 2021.

Ker vse razkrite nepravilnosti niso bile odpravljene med revizijo, je računsko sodišče v revizijskem poročilu zavodu podalo zahtevo za predložitev odzivnega poročila.

Zavod je računskemu sodišču predložil odzivno poročilo v predpisanem roku. V odzivnem poročilu², ki ga je s kvalificiranim elektronskim podpisom potrdila odgovorna oseba Marijan Papež, generalni direktor, so predstavljeni popravljalni ukrepi.

V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov.

V tem poročilu:

- predstavljamo nepravilnosti, ki so bile razkrite v revizijskem poročilu in so zahtevale ukrepanje,
- povzemamo popravljalna ukrepa in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnih ukrepov.

¹ [URL: https://www.rs-rs.si/fileadmin/user_upload/Datoteke/Revizije/2023/ZPIZ-PP21/ZPIZ_PP21_Revizijsko_P.pdf], 14. 9. 2023.

² Št. 0600-5/2023 (01000) z dne 7. 9. 2023.

2. Nepravilnosti in popravljalna ukrepa

2.1 Določitev osnovne plače ob zaposlitvi

2.1.1 Opis nepravilnosti

V točki 3.2.2.a revizijskega poročila je navedeno, da je zavod junija 2021 zaposlil javno uslužbenko v pravni službi za opravljanje del in nalog na delovnem mestu K018006 višji pravni svetovalec II v VIII. tarifnem razredu, za katero je določen 41. plačni razred. Pogodba o zaposlitvi določa, da javna uslužbenka v skladu z 20. členom Zakona o sistemu plač v javnem sektorju³ (v nadaljevanju: ZSPJS) prenese 6 plačnih razredov napredovanj od prejšnjega delodajalca in se s 1. 6. 2021 uvrsti v 47. plačni razred. Ker je javna uslužbenka 2 plačna razreda napredovanj dosegla 1. 4. 2021, je zavod v pogodbi o zaposlitvi določil, da javna uslužbenka pridobi pravico do izplačila plače za 47. plačni razred s 1. 12. 2021, v obdobju od 1. 6. 2021 do 30. 11. 2021 pa se ji obračuna plača za 45. plačni razred. Pred zaposlitvijo na zavodu je bila javna uslužbenka zaposlena na sodišču na delovnem mestu C028003 višji pravosodni svetovalec (PDI) – strokovni sodelavec, uradniški naziv IV. stopnje, v VIII. tarifnem razredu, ki se opravlja še v uradniških nazivih VI. in V. stopnje. Skupaj v vseh 3 nazivih je mogoče napredovati za 10 plačnih razredov. Javna uslužbenka je 1. 4. 2021 napredovala za 2 plačna razreda in skupaj v vseh 3 nazivih dosegla 10 plačnih razredov napredovanj, pri čemer je pravico do plače za višji plačni razred pridobila s 1. 12. 2021. Iz pogodbe o zaposlitvi pri prejšnjem delodajalcu izhaja, da je javna uslužbenka opravljala dela na vsebinsko enakem področju kot v zavodu. Zavod ob zaposlitvi javne uslužbenke ni ugotovil razlogov (nesposobnost ali napredovanje v nasprotju s predpisi), zaradi katerih javni uslužbenec v skladu s prvim odstavkom 20. člena ZSPJS ne obdrži doseženih napredovanj, zato bi moral pri uvrstitvi javne uslužbenke v plačni razred upoštevati vse plačne razrede napredovanj, ki jih je javna uslužbenka dosegla pri prejšnjem delodajalcu na istovrstnem oziroma sorodnem delovnem mestu in v istem tarifnem razredu, kot je delovno mesto, za katero je sklenila pogodbo o zaposlitvi v zavodu. Ker je zavod pri uvrstitvi javne uslužbenke v plačni razred upošteval 6 plačnih razredov napredovanj, ki jih je javna uslužbenka dosegla v zadnjem nazivu, namesto vseh 10 doseženih plačnih razredov napredovanj na prejšnjem delovnem mestu, je javno uslužbenko s 1. 6. 2021 uvrstil v 47. namesto 51. plačni razred ter ji v obdobju od 1. 6. 2021 do 30. 11. 2021 izplačeval plačo za 45. namesto za 49. plačni razred in od 1. 12. 2021 dalje za 47. namesto 51. plačni razred. Ocenili smo, da je zavod javni uslužbenki v letu 2021 izplačal 2.640 EUR premalo osnovne plače in dodatka za delovno dobo.

Zavod je moral v odzivnem poročilu izkazati, da je ravnal v skladu s petim odstavkom 3. člena ter prvim in drugim odstavkom 3.a člena ZSPJS.

³ Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18 in 204/21.

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

V odzivnem poročilu zavoda je navedeno, da je bil pri določitvi plačnega razreda javne uslužbenke ob zaposlitvi na zavodu napačno uporabljen prvi odstavek 20. člena ZSPJS, s čimer so bili ohranjeni plačni razredi napredovanj, vendar samo plačni razredi napredovanj, ki jih je javna uslužbenka pridobila pri prejšnjem delodajalcu v okviru rednih napredovanj. Zavod je v odzivnem poročilu še navedel, da pri zaposlitvi javne uslužbenke ni bilo upoštevano dejstvo, da sta delovno mesto, ki ga je javna uslužbenka zasedala pri prejšnjem delodajalcu, in delovno mesto K018006 višji pravni svetovalec II, za katero je sklenila pogodbo o zaposlitvi na zavodu, v različnih plačnih podskupinah in da ne gre za istovrstni oziroma sorodni delovni mesti. Zavod je v odzivnem poročilu izkazal, da je aprila 2023 z javno uslužbenko sklenil novo pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas za opravljanje del in nalog v pravni službi na istem delovnem mestu (K018006 višji pravni svetovalec II v VIII. tarifnem razredu), za katero je določen 42. plačni razred. Pogodba o zaposlitvi določa, da se javna uslužbenka na podlagi drugega odstavka 19. člena ZSPJS s 1. 5. 2023 uvrsti za 5 plačnih razredov višje od izhodiščnega plačnega razreda delovnega mesta, to je v 47. plačni razred.

2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **delno zadovoljiv**.

Do sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi za delovno mesto K018006 višji pravni svetovalec II v letu 2023 je bila veljavna pogodba o zaposlitvi iz leta 2021, iz katere nedvoumno izhaja, da je zavod ob zaposlitvi pripoznal istovrstnost oziroma sorodnost delovnih mest in javno uslužbenko uvrstil v plačni razred na podlagi 20. člena ZSPJS. Ta pogodba o zaposlitvi je bila veljavno sklenjena, višina plače pa ni ustrezala vsem predpostavkam, navedenim v pogodbi o zaposlitvi, saj je zavod javni uslužbenki priznal 6 namesto 10 plačnih razredov napredovanja. Zavod javni uslužbenki ni povrnil razlike v pre malo izplačani plači z zamudnimi obrestmi za obdobje do sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi.

2.2 Določitev osnovne plače ob premestitvi na drugo delovno mesto

2.2.1 Opis nepravilnosti

V točki 3.2.2.b revizijskega poročila je navedeno, da je zavod javno uslužbenko, ki se je zaposlila aprila 2009 za nedoločen čas za opravljanje del in nalog v pravni službi na delovnem mestu K018006 višji pravni svetovalec II v VIII. tarifnem razredu, za katero je bil določen 38. izhodiščni plačni razred, na podlagi drugega odstavka 19. člena ZSPJS uvrstil za 2 plačna razreda višje od izhodiščnega plačnega razreda delovnega mesta, to je v 40. plačni razred. Na podlagi pogodbe o zaposlitvi za določen čas je javna uslužbenka od julija 2010 do junija 2011 opravljala delo na delovnem mestu I017947 vodja službe II v VII/2. tarifnem razredu, za katero je bil določen 42. izhodiščni plačni razred; javna uslužbenka je bila ob upoštevanju 2 plačnih razredov, ki ju je pridobila ob zaposlitvi, uvrščena v 44. plačni razred. Junija 2011 je zavod z javno uslužbenko sklenil novo pogodbo o zaposlitvi, s katero je javno uslužbenko s 1. 7. 2011 razporedil na delovno mesto I017947 vodja službe II

v VII/2. tarifnem razredu za nedoločen čas in jo uvrstil v 44. plačni razred. Na podlagi pogodb o zaposlitvi za določen čas iz julija 2011, julija 2012 in julija 2013 je javna uslužbenka od 1. 8. 2011 do 31. 12. 2013 opravljala delo na delovnem mestu I017943 vodja službe I v VII/2. tarifnem razredu (izhodiščni plačni razred 43), na katerem je bila uvrščena v 45. plačni razred. Zavod je 6. 1. 2014 z javno uslužbenko sklenil novo pogodbo o zaposlitvi, s katero je javno uslužbenko s 1. 1. 2014 za nedoločen čas ponovno razporedil na delovno mesto I018006 višji pravni svetovalec II v VIII. tarifnem razredu in jo uvrstil v 40. plačni razred, to je za 5 plačnih razredov prenizko. Ob premestitvi na drugo delovno mesto v višjem tarifnem razredu se javni uslužbenec v skladu z ZSPJS uvrsti v plačni razred, v katerega je uvrščeno delovno mesto, na katero je bil premeščen. Na podlagi tega pravila bi bila javna uslužbenka 1. 1. 2014 ob premestitvi na delovno mesto I018006 višji pravni svetovalec II uvrščena v nižji plačni razred (38. plačni razred), kot je bila na delovnem mestu I017947 vodja službe II (44. plačni razred), zato bi ji moral zavod skladno s prvim odstavkom 19. člena ZSPJS plačni razred na delovnem mestu I018006 višji pravni svetovalec II določiti tako, da bi doseženi plačni razred na delovnem mestu I017947 vodja službe II povečal za 1 plačni razred in jo uvrstil v 45. namesto 40. plačni razred. Nepravilno določen plačni razred je bil upoštevan pri premestitvi za določen čas od 1. 1. 2014 do 4. 8. 2014⁴ na delovno mesto I018005 višji pravni svetovalec I v VIII. tarifnem razredu, za katero je bil določen 40. izhodiščni plačni razred (uvrščena v 42. namesto 47. plačni razred), in pri vrnitvi s 5. 8. 2014 na delovno mesto I018006 višji pravni svetovalec II (uvrščena v 40. namesto 45. plačni razred). Aprila 2015 je javna uslužbenka napredovala na delovnem mestu I018006 višji pravni svetovalec II za 2 plačna razreda, kar ni bilo v skladu s tretjim odstavkom 16. člena ZSPJS, saj še niso minila 3 leta od njene premestitve na delovni mesti v VIII. tarifnem razredu in na teh delovnih mestih še ni pridobila 3 odličnih ocen. Zaradi tega je bila javna uslužbenka uvrščena s 1. 4. 2015 na delovno mesto I018006 višji pravni svetovalec II v 42. namesto 45. plačni razred, junija 2016 pri premestitvi za nedoločen čas na delovno mesto I018005 višji pravni svetovalec I v 44. namesto 47. plačni razred in s 1. 4. 2018, ko je izpolnila pogoje za napredovanja na delovnem mestu I018005 višji pravni svetovalec I za 2 plačna razreda, v 46. namesto 49. plačni razred⁵ oziroma skupaj za 6 namesto 9 plačnih razredov višje od plačnega razreda delovnega mesta. Z Aneksom št. 3 h Kolektivni pogodbi za dejavnost obvezne socialne varnosti – tarifni del⁶ je bilo delovno mesto K018005 višji pravni svetovalec I⁷ s 1. 1. 2019 uvrščeno za 3 plačne razrede višje, v 43. plačni razred, pri čemer so javni uslužbenci pridobili pravico do izplačila višje plače glede na uvrstitev delovnega mesta na dan pred uveljavitvijo aneksa postopno, in sicer s 1. 1. 2019 prvi plačni razred povišanja, s 1. 11. 2019 drugi plačni razred povišanja in s 1. 9. 2020 tretji plačni razred povišanja. Pri določitvi plačnega razreda javne uslužbenke glede na višji plačni razred delovnega mesta je zavod plačni razred delovnega mesta povečal za 6 namesto 9 plačnih razredov, zato je javno uslužbenko s 1. 1. 2019 uvrstil v 47. namesto 50. plačni razred, s 1. 11. 2019 v 48. namesto 51. plačni razred, s 1. 9. 2020 pa v 49. namesto 52. plačni razred.

⁴ Na podlagi pogodbe o zaposlitvi št. 1000-55077-02810 z dne 6. 1. 2014 je javna uslužbenka opravljala delo na delovnem mestu I018005 višji pravni svetovalec I v VIII. tarifnem razredu od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2014. S pogodbo o zaposlitvi št. 1000-55077-01040 z dne 23. 6. 2014 sta pogodbeni stranki dogovorili podaljšanje opravljanja dela na tem delovnem mestu do 4. 8. 2014.

⁵ Skladno s 4. členom Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2017 in drugih ukrepih v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 88/16 in 3/22 – ZDeb) je javna uslužbenka pridobila pravico do izplačila plače za 49. plačni razred 1. 12. 2018, do takrat pa je bila upravičena do izplačila plače za 47. plačni razred.

⁶ Uradni list RS, št. 80/18.

⁷ Aneks št. 2 h Kolektivni pogodbi za dejavnost obvezne socialne varnosti – tarifni del (Uradni list RS, št. 46/17) je delovna mesta s področja obvezne socialne varnosti uvrstil v plačno skupino K.

S pogodbo o zaposlitvi iz marca 2021 je zavod javno uslužbenko od 8. 3. 2021 do 31. 3. 2022 razporedil za polovico delovnega časa na delovno mesto K018005 višji pravni svetovalec I, za polovico pa na delovno mesto K017027 višji področni svetovalec III v VII/2. tarifnem razredu, za katero je določen 43. plačni razred, in jo zaradi upoštevanja 6 namesto 9 pridobljenih plačnih razredov, kar ni bilo v skladu s prvim odstavkom 20. člena ZSPJS, uvrstil v 49. namesto 52. plačni razred, s 1. 4. 2021, ko je javna uslužbenka izpolnila pogoje za napredovanje za 2 plačna razreda, pa v 51. namesto 53. plačni razred (maksimalni plačni razred za obe delovni mesti)⁸. Ocenili smo, da je zavod zaradi uvrstitve javne uslužbenke v plačni razred ob premestitvah na druga delovna mesta v nasprotju s prvim odstavkom 19. člena in prvim odstavkom 20. člena ZSPJS ter zaradi napredovanja javne uslužbenke v nasprotju s tretjim odstavkom 16. člena ZSPJS v letu 2021 izplačal 4.568 EUR premalo osnovne plače in dodatka za delovno dobo.

Poleg tega je navedeno, da sta zavod in javna uslužbenka med revizijskim postopkom (aprila 2023) sklenila novo pogodbo o zaposlitvi, s katero je javna uslužbenka od 1. 5. 2023 dalje razporejena za polovico delovnega časa na delovno mesto K017027 višji področni svetovalec III, za polovico pa na delovno mesto K018005 višji pravni svetovalec I in ob upoštevanju 10 pridobljenih plačnih razredov uvrščena v 54. plačni razred.

Zavod je moral v odzivnem poročilu izkazati, da je ravnal v skladu z drugim odstavkom 3.a člena ZSPJS.

2.2.2 Izkazani popravljalni ukrep

Zavod in javna uslužbenka sta 31. 7. 2023 sklenila dogovor o izplačilu premalo izplačanih plač za obdobje od januarja 2021 do aprila 2023 v skupnem bruto znesku 9.288 EUR in pripadajočih zamudnih obrestih, izračunanih do 10. 8. 2023, v znesku 731 EUR. Razliko v plači z zamudnimi obrestmi je zavod izplačal javni uslužbenki 10. 8. 2023.

2.2.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot **zadovoljiv**.

Opozarjamo, da v skladu z 202. členom Zakona o delovnih razmerjih⁹ terjatve iz delovnega razmerja zastarajo v roku 5 let.

⁸ Na podlagi četrtega odstavka 16. člena ZSPJS in Pravilnika o napredovanju javnih uslužbencev Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (Uradni list RS, št. 46/19) je javna uslužbenka pridobila pravico do izplačila višje plače zaradi napredovanja s 1. 12. 2021.

⁹ Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A in 202/21 – odl. US.

3. Mnenje o izkazanih popravljalnih ukrepih

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letu 2021 izdelal Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s kvalificiranim elektronskim podpisom potrdil Marijan Papež, generalni direktor Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanih popravljalnih ukrepov smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in dokumentacije. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanih ukrepov.

Ocenjujemo, da je izkazani popravljalni ukrep, opisan v točki 2.2.2, **zadovoljiv**, izkazani popravljalni ukrep, predstavljen v točki 2.1.2, pa **delno zadovoljiv**.

4. Ovrednotenje nezadovoljivo odpravljenih nepravilnosti

Nepravilnost, opisana v točki 2.1.1, za katero Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ni izkazal v celoti zadovoljivega popravljalnega ukrepa, se nanaša na ravnanje v skladu s petim odstavkom 3. člena ter prvim in drugim odstavkom 3.a člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju.

Nepravilnost, ki ni bila v celoti zadovoljivo odpravljena, ne presega pomembnosti, ki je bila upoštevana v reviziji.

5. Sklep o kršitvi obveznosti dobrega poslovanja

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v odzivnem poročilu ni izkazal v celoti zadovoljivega popravljalnega ukrepa za odpravo nepravilnosti, opisanega v točki 2.1.2.

S tem je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v skladu z določbami petega odstavka 29. člena Zakona o računskem sodišču¹⁰ in prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije¹¹ kršil obveznost dobrega poslovanja.

Jana Ahčin,
generalna državna revizorka

Vročiti:

1. Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, navadno elektronsko;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, navadno elektronsko.

¹⁰ Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12.

¹¹ Uradni list RS, št. 91/01.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si